

Í évissuni

Í SKRIVANDI løtu er ógreitt, hvussu verður við bæði figgjarlóg og samgongu, og tí er torført at gera nakra nágreiniliga niðurstøðu um politisku støðuna í samfelagnum.

TAD er tó greitt, at tann ósemja, sum hevur stungið seg upp í samgonguni, hevur við okkara búskaparligu støðu at gera. Hon snýr seg bæði um aktuall spari- og skerjingartiløk, men hon snýr seg eisini um prinsipiell mál sum tann samhaldsfasta arbeiðsmarknaðareftirlónargrunnin, um arbeiðsrætt, um prístalsreguleringina, um barnastyrk o.m.a.

TAD er ikki torført at fáa eyga á veruligu orsøkina til núverandi ósemju millum samgonguflokkarnar. Tjóðveldisflokkur, sum fyrri skjótt einum ári síðani, kúvendi og slepti javnaðarflokkinum og krøkti seg fastan í skjúrtívelði á sambandinum og fólkaflakkinum, er komin í stórar trupulleikar. Hetta tí at fleiri av teimum málum, sum flokkurin millum manna verður mettur at stuðla, tæy lat hann fara í gloymbókina, tá samgonguskjal varð skrivað á telduna hjá Paula Ellefsen á gamla apoteki á náttariði. Har stendur svart uppá hvítt, at tjóðveldisflokkurin vildi vera við til at skerja barnastyrk, útseta lóg um tann samhaldsfasta, fremja lóg um arbeiðsrætt og avtøku av prístalsreguleringini (uttan at seta nakað krav um økta prísansan í staðin, red) osfr. Hetta stendur alt í taskutelduni hjá sambandshøvdinganum, sum eingin er í iva um longur er tann veruligi valdsharr-in í Føroyum í dag.

NÚ rakna tjóðveldismenn við við kaldan dremm og spyrja, hvat tað er, sum oddafiskar teirra hava undirskrivað hina myrku náttuna á gamla apoteki. Nú vilja teir bráðliga ikki longur vera við at gjøgnumføra tann politikk, sum teir annars hava skrivað undir í samgonguskjalinum, nevniliga at tað skal skerjast her og har og at henda lógin skal avtakast og handa lógin setast í verk.

SO nógv umráddi hjá leiðsluni í tjóðveldisflokkinum at sleppa av við javnaðarflokkin og so nógv galt tað um at kunna fáa fyrrverandi buskapar-málaráðharran út aftur í Tinganes, at teir skrivaðu undir eitt sambandssamgonguskjal við bindi fyrri eyguni - ella uttan!

PAULI ELLEFSEN er í eini lyklastøðu. Hann nýtist bara at seta seg aftur á í djúpa grannskoð-arastóli sínum og veitra við samgonguskjalinum og siga, "at hetta skjal skulu tjóðveldismenn halda seg til". Sambandshøvdingin hevur bæði tjóðveldismenn og fólkaflaksmenn við í síni hulu hond. Tað hevur hann alla tíðina havt. Gloymið ikki, hvussu hann alla tíðina hevur fingið sín vilja framdan. Var tað ikki tjóðveldisflokkurin, sum kravdi figgjararmál og var tað ikki fólkaflakkin, sum kravdi fiskivinnumál. Og hvør fekk hesi mál at umsita: eingin minni enn sambandsflokkurin. Og soleiðis hevur tað verið allan vegin. Og soleiðis var tað eisini, tá samgonguskjalið var skrivað á Paulasa teldu. Hini hugsaðu bert um at sleppa út í Tinganes og at halda javnaðarflokkin uttanfyri. Politikk høvdu teir ikki í tonkunum, og tí slapp formaður sambandsflokksins eisini at skriva samgonguskjalið á sína egnu teldu júst eftir sínum egna høvdi.

OG er tað nakar, sum ivast í rættleikanum í hesum, so kann hann bláða í samgonguskjalinum. Har stendur tað svart uppá hvítt. Sjálvbjargnismálini eru als ikki til. Og taka vit eitt prinsipiell mál, sum mong tjóðveldisfólk hava stuðlað, so er tað tann parturin av barnastyrkinum, sum sigur, at familjur, sum hava børn í ansingarplássi og sum eru undir 7 ár, tæy skulu fáa styrk. Hetta fyrri at hjálpa uppá húsarhaldið, tá bæði foreldur eru noydd at arbeiða útí. Og lesa vit samgongu-skjalið, so stendur har, at styrkurin til børn á ansingarstovni undir sjey ár skal fella burtur. Og nú tá innihaldið í samgongu-skjalinum skal setast í

verk, so muta onkrir tjóðveldismenn ímóti, tí teir siggja, at tað ber als ikki til at taka barna-styrkin frá familjum við fleiri smærri børnum á vøggustovu ella barna-garði. Hetta dømi fyrri at vísa á, hvat tað vil siga, at tjóðveldisflokkurin so glaðbeintur gekk við til at ganga øllum sambandsnyskjum á møti, tá teir lögdu saman.

HETTA verður ikki skrivað fyrri at hatta tjóðveldisfólk yvirhøvur, tí vit halda, at í flokkinum eru mong góð fólk, men vit skriva hetta fyrri at vísa á, hvussu ábyrgdarleys og samvitskuleys leiðslan og oddafiskar í tjóðveldisflokkinum hava verið, tá tæy hina náttuna lótu sambandshøvdingan skriva samgonguskjal.

HVUSSU verður við samgongu og figgjarlóg vita vit ikki. Men vit vita, at fleiri av teimum skerjingum, sum samgongan skjýtur upp, hava einki við veruleikan at gera. Tað er í lagi at spara, at fáa stovnar og fyrirkur at fremja rationaliseringar, men bara at stinga út í kortið og siga, at nú skal sparast, tað líkist ongum. Vit hava høyrð figgjarorakkul sambandsflokksins langa nevan í borðið og siga, at nú verður ikki longur spurt, hvat stovnar o.o. skulu brúka, nú verður sagt, hvat tæy fáa. Hetta er í lagi, um talan er um langtíðarplanlegging, har tingini verða skipað og sett í system. T.d. er tað burturvið at lata deildir aftur á sjúkráhúsinum og lata fólk vera heima og har fáa hjálp, tá tað samstundis verður skorðið niður uppá veitingarnar til heimahjálp og heimasjúkrarøkt. Hetta er jú sparing uttan mið og mál. Tú verður noyddur til at leggja tær slíkt væl tilrættis og fremja tað yvir eitt ávíst áramál og ikki bert eftir nøkrum fáum mánaðum - sum her verður gjørt í reinari desperation.

HVAT viðvíkur sparing á sjúkráhúsinum, sum hevur verið so nógv frammi í seinastuni, so verður als ikki tosað um tær veruliga langtíðarsparingarnar, sum kunnu gerast, um vit royna at siggja alt sjúkráhúskið sum eina heild. Her

nem-ur sjúkráhússtjórin við ein sera sentralan spurning, tá hann tosar um at fáa stýringina av sjúkráhúsvirknum at virka út frá einum stað.

OG taka vit so fiski-vinnuna, so siggja vit aftur sama mynstur. Tjóðveldismenn rópa upp um, at teir eru einasta bjargmenn hjá fiskivinnuni, tí teir vilja fremja broytingar her og nú. Sjálvandi er tørvur á broytingum nú beinanvegin, men tað okkum tørvar er í fyrstu at lógja eitt grundleggjandi orðaskifti og eftirfylgjandi langtíðarplanlegging av okkara fiskivinnu. Vit mugu siggja

longur fram enn eitt og tvey ár. Vit mugu siggja lo á fram í tíðina og leggja ætlanir fyrri eitt so langt tíðarskeið. Júst sum vit eisini eiga tað á sjúkráhúsinum. Hetta at stongja tær deildir á Landssjúkráhúsinum í dag og at taka tvey fiskiskip úr flotanum í morgin bætir einki um veruligu trupulleikarnar á hesum stóru økjum. Vit mugu til at planleggja meira og betur og uppá longri sikt.

VIÐ hesum viðganga vit eisini, at javnaðarflokkurin eigur sín part av skyldini fyrri verandi støðu. Heldur ikki hann hevur víst langtíðarplanleggingini bæði innan tað almenna og tað privata nógv stóran ans. Tískil eiga allir flokkar at taka í egnan barm, eisini javnaðarflokkurin. Tað er tí bert eftir at vóna, at tann politikkur, sum skal verða ríkin í komandi ári, uttan mun til hvør situr í samgongu, ber á tað borðið, at vit planleggja okkum burtur úr kreppuni - vit lata tæy góðu høvdi, sum eru í landinum, koma við hugskotum til tær røttu og bestu langtíðarloysnirnar. Hetta at kvetta á stokkinum og leggja alt samfelagið lamið eftir stuttari tíð, soleiðis sum henda samgongan hevur gjørt tað, tað bara endar við eini enn størri katastrofu.

jamu

Fiskasølan søkir varaforstjóra

uppá.
Starvið verður lýst leyst í Føroyum, Danmark og Noregi. Tað skal setast sum skjótast.

jan

Føroya Fiskasøla fer nú at søkja eftir einum varaforstjóra. Lýsing kemur í bløðini ein av komandi døgnum. Vit hava spurt Birgir Danielsen, um hetta merkir at hann ætlar sær at fara av Fiskasøluni í næstu

framtíð.

Til tað sigur hann, at hann fer ongan veg.

-Orsøkin til at vit søkja eftir einum varaforstjóra er tann, at vit hava ongan tilkán í dag og uppgáurnar eru stórar. Eg meini eisini, at her

eigur at sita ein varaforstjóri, soleiðis at tá eg eri burturstæddur, so eigur ein maður at hava alla ábyrgdina.

Birgir Danielsen vísir eisini á, at hann nú er 61 ára gamal og ein skal einaferð byrja at hugsa um

kontinuitetin.

-Eg kann neyðvendivís ikki halda fram í allar ævir.

Uppá fyrispurning um nakar av verandi undirstjórum fær starvið sigur Birgir Danielsen, at tað kann hann ikki svara

